

Wiadomości

Jak tworzyć i prowadzić Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego w lokalnej społeczności?

O tym rozmawiano 26 marca w Urzędzie Marszałkowskim w Poznaniu, podczas spotkania **pt. „Deinstytucjonalizacja usług społecznych i zdrowotnych w obszarze psychiatrii”**. **W maju zostanie ogłoszony konkurs WRPO 2014+**, w którym będzie można składać wnioski o dofinansowanie unijne na utworzenie takich miejsc. Zarząd Województwa planuje przeznaczyć na ten cel około 100 mln zł.

Pomoc „na miejscu”

Taka forma opieki jest potrzebna i skuteczna - przekonywali podczas spotkania praktycy kierujący już Środowiskowymi Centrami Zdrowia Psychicznego. Dwie takie placówki, dzięki dotacji z WRPO 2014+, działają od 2018 roku na terenie Wielkopolski. Pierwsza z nich, obejmuje swoją działalnością teren Obornik, Rogoźna i Ryczywołu. Współtworzy ją Centrum Opieki Zdrowotnej Sanitas, Fundacja AKME i spółdzielnia socjalna „Uciec dysforii”. Jej realizatorzy przekonują, że każda z osób, która dotąd trafiła do projektu potrzebowała przynajmniej wsparcia psychologicznego, bardzo często również farmakoterapii.

W drugim projekcie realizowanym przez poznańskie HCP, szczególny nacisk położony jest na opiekę środowiskową i działania podejmowane lokalnie. Wpasowują się one w coraz bliższą w ramach działań społecznych ideę deinstytucjonalizacji. Chodzi w niej o stworzenie usług medycznych dopasowanych do potrzeb pacjentów i sieci wsparcia, a więc środowiska, w którym chory przebywa na co dzień. Odchodzi się od modelu opartego na dużych szpitalach psychiatrycznych, na rzecz większej roli mniejszych ośrodków wsparcia w środowiskach lokalnych. Odbywa się to z korzyścią dla pacjenta, który nie zrywa więzi ze swoim środowiskiem i może korzystać ze wsparcia bliskich. To niezwykle ważne, bo ciągłe zaburzenia psychiczne uchodzą za wstydlivą chorobę, toteż dotknięci nimi ludzie często nie zgłaszają się do lekarzy albo – zwłaszcza w mniejszych miejscowościach – nie mają takiej możliwości, a także czasu na wielomiesięczne czekanie na wizytę. A w wielu przypadkach nie jest wcale potrzebny pobyt w szpitalu psychiatrycznym, lecz inne miejsca i formy pomocy, natychmiastowej i konkretnej.

Dlatego Środowiskowe Centra Zdrowia Psychicznego (ŚCZP) skoncentrują tę pomoc na konkretnych potrzebach. Chodzi o to, aby człowiek otrzymywał kompleksową pomoc, od momentu kryzysu do momentu powrotu do normalnego życia.

Eksperti ostrzegają, że problemy ze zdrowiem psychicznym dotyczą nas coraz częściej.

Statystyki są w tym względzie są nieubłagane: co czwarty dorosły Polak ma problemy psychiczne (ok. 8 mln osób). Gdyby do tego doliczyć dzieci, wymagające interwencji psychologa, to liczba potrzebujących wzrosłaby nawet do 12 mln. W samej tylko Wielkopolsce aż 8% dzieci i młodzieży potrzebuje pomocy psychiatrycznej (ponad 667 tys. osób), a system publicznych usług psychiatrycznych obejmuje zaledwie jedną czwartą tej grupy. Pozostali leczą się prywatnie (co jest ogromnie kosztowne) albo nie są leczeni wcale.

Wielkopolska, jako jeden z pierwszych regionów w kraju, w 2018 roku udzieliła dotacji unijnej na utworzenie Środowiskowych Centrów Zdrowia Psychicznego (ŚCZP). Teraz otwiera się szansa przez kolejnymi jednostkami leczniczymi i samorządami, aby otworzyli u siebie takie Centra. Kolejny konkurs zostanie ogłoszony w maju.

